

ארבע כוסות. שלשה כנגד ג'
כוסות שנאמרו נפסוק זה וסוס פרעה
בידי וגו' ורביעי נרכת המזון:

ר"ל ס"ט (ק"ח)

מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע ורבי אלעזר בן
עזריה ורבי עקיבא ורבי טרפון שהיו מקפזין בגבי-ברק וקני
מספרים בפיציאת מצרים כל אותו הלילה עד שבאו
תלמידיהם ואמרו להם, רבותיני הגיע זמן קריאת שמע של
שחרית.

הגדה על פיו

ובאמת הוא ענין גדול וסנולה נפלאה להסר
ולצטל מעליו כל דינין ורזנונות אחרים
שלא יוכלו לשלוט בו ולא יעשו שום רושם כלל.
כשהאדם קובע בלבו לאמר הלא ה' הוא האלקי'
האמתי ואין עוד מלבדו יתברך שום כח בעולם
וכל העולמו כלל והכל מלא רק אחדותו הפשיט
ית'ש. ומצטל בלבו ביטול גמור ואינו משגיח כלל
על שום כח ורזין בעולם. ומשעבד ומדבק טוהר
מתשבתו רק לאדון יחיד ב'ה. כן יספיק הוא
יתב' נידו שממילא יתצטלו מעליו כל הכחות
והרזנונות שבעולם שלא הגדה
יוכלו לפעול לו שום דבר וזהו ענין מלאמס
ז"ל עושה ריה ואללו
כלל.
ית' הכל שיה כל רגע. לפעול כסידור הטבע שקבע
או היפוך סידור הטבע. כמו שמצינו ברי חגיגה
בן דוסא שהיה גזר אומר ופועל כפי רזונו כל
עת היפוך סידור הטבע כאמרו מי שאמר לשמן
וידליק יאמר לחומץ וידליק ר"ל הלא אללו יתב'
סוה זה כמוזה כנ"ל.

רא' יתחוסת מצוה מדברי סופרים זכר [ס] לשיט שהיו עובדין בו במצרים. וכיצד
עושיין אותו לוקחין תמרים או [י] גרונרות או צמוקין וכיוצא בהן ודורסין אותן ונותנין
לתוכן חומץ ומתבלין אותן בתבלין כמו שיט בתבן ומביאין אותה על השלחן בלילי הפסח:

רמב"ם פ"ג הל' ו' וז"ל

ובתשובת הגאונים מפרש לעשות
חרוסת בפירות שנדמה לנסת ישראל
כשיר השירים (ח) תחת התפוח
עוררתוך כפלח הרמון התלכה חגיכה
אמרתו חגלה כחמר חנוו אל גנת
חנוו ושקדים על שם ששקד הקב"ה
על הקץ:

ת"י נח"י (ק"ט)

כ אשר שאכל הירקוח סל יביאו לפני מי שאומר ההגדה ג' פזוח של מצוה כרי
סל לומר עליהם ההגדה שנאמר ילחם עוני ודרשו הכמים לחם שענין עליו
דברים הרבה והיינו אמירת ההגדה ועד נאמר מהגדת לבגד ביום ודוא לאמר
בעביר זה וגו' בעבור זה לא אמרתי אלא בשעה שיש כחה וטרוד סונחים לפניך
סג לפיכך צריך שיהא גם הפסוד לפניו בשעת אמירת ההגדה ועוד שצ"ל עליו
טרוד זה כי וחקנו שיהי לפניו חרוסת בשעת אמירת ההגדה שהחרוסת הוא זכר
לשיט שנינית עבדו בו אבותינו במצרים וזכר לתפוח כמו שנתב' לכך צריך להיות
על השולחן בשעה שמספר שעבוד מצרים

ש"ע הוב ה"ב
כ"ח ג'א

יין אדום - המצוה הוא לכתחילה בין אדום, לפי שכתוב במשלי יאל תירא
יין כי יתאדם, משמע מזה דוח שבתו של יין שאוא אדום, ומס זכר לחם פסח
ודם מילה - זכותם של אבותינו במצרים, כדי לתגול סטוסות מצרים ומצות בידם,
ובקשתינו שכמו אז מסח ה' עליהם ולא היה נגף למשחית כן יגן ה' עלינו
ויצילנו מכל אורב ומשחית, וגם נגד דם תינוקות ישראל ששחט טרעה כדי לחחוך
בדם מפצעינו.

ס"ו הל' ס"ט

כ"ס הודע פי לף היום אף לף הלילה.
שומרים הפקד לעירך כל-היום וכל-הלילה.
תאיר כאור יום חשכת לילה:

הגדה

. והנה ביום ההוא לא יהיה אור יקרות יקסאון: והנה זמ' אקוד
הוא: נדע ליהנה לא יום ולא לילה והנה לעת ערב יהיה אור:
ה והנה ביום ההוא יבא פנים ימים קירושלם חגים אל הים הקדמוני:
ה וחגים אליהם האקרון בקרן ובחורף יהיה: והנה יהיה למלך
על-קל-הארץ ביום ההוא יהיה יהיה אקוד ושמן אקוד:

כ"ו ה' י'

רבי שמעון בן יוחאי אול ליה

וערק למדברא דלוד ג' ואתגניז בחד מערתא הוא
ורבי אלעזר בריה אתרחיש לון ניסא ונסק להו חד
חרובא וחד מעיינא דמיא אכלי מהווא חרובא ד' ושתאן
מאינון מין. והוה אליהו ז"ל אתי לון בכל יומא תרי
זמני ואוליף לון ולא ידע איניש בהו. יומא חד הו
חכימיא בבי מדרשא שואלין ואמרין קללות שכתורת
כהנים אינון כנגד בית ראשון. קללות שבמשנה תורה
כנגד בית שני וגלות אחרון ה. בקללות שכתורת כהנים
אית בהו הבטחות וחביבו דקביה לישראל דכתיב
(ויקרא כ"ו) וזכרתי את בריתי יעקב וגו' וכתיב
ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם. קללות שבמשנה
תורה לית בהו הבטחות ולית בהו נחמה כלל כמא דכתיב
בקללות קדמאין. ולא הו ידעי. קם רבי יהודה בר
אלעאי ואמר חבל על גריעותא דבר יוחאי ולית מאן
ידע מניה ו' ואלו ידעי לית רשו לגלאה ליה. ר' יוסי
ב"ר יהודה קם יומא חד בצפרא חמא כל אינון עופין
דאינון הו טאטן ושפנינא חדא אולא בתרייהו קם על
רגלי ואמר שפנינא שפנינא מהימנא ו' מיומי סופנא
דיוקנא דעמא קדישא לך יאות ולך נאה ויל ועביד לי
שליחותא חדא לבר יוחאי באתר דאיהו תמן ח' אסתחרא
ההוא שפנינא וקמת קמיה. כתב סתקא חדא ואמר מה
דאמר. וקמת שפנינא ונטלת בסומה האולת לגביה דר"ש
ושריאת ליה בכנפא אסתכל בההוא סתקא ובכה הוא
ורבי אלעזר בריה. ואמר בכינא על פרישותא מן חבריא
ובכינא על שלין אלין דלא אתגליין להו מה יעבדון דרי'
בתראי אי ישגיחון בהאי. אדהכי אתא אליהו ז"ל חמי'
דבכי אמר בשליחותא אחרא הוינא זמין השתא ושדוני'
קביה לשכנא דמעיד. סופא דכולהון וסיומא דילתון'
והשיבך ה' מצרים באניות בדרך אשר אמרתי לך לא'
ווסוף עוד לראותה והתמכרת שם לאויביך לעבדיה'
ולשפתות האין קונה נבירים כיה סתף הכא הבטחות
ונתמות דזמין קביה למעבד לישראל בסוף יומיא והשיבך
ה' מצרים באניות. אבטחותא לאתבא. ולמיעבד. נסין
ואתין דעבד קביה במצרים בזמין קדמאין כריא כימי
צאתך ממצרים אראנו נטלאות נטיבה ו' טו.

ל"ה כ"י ג' י"א